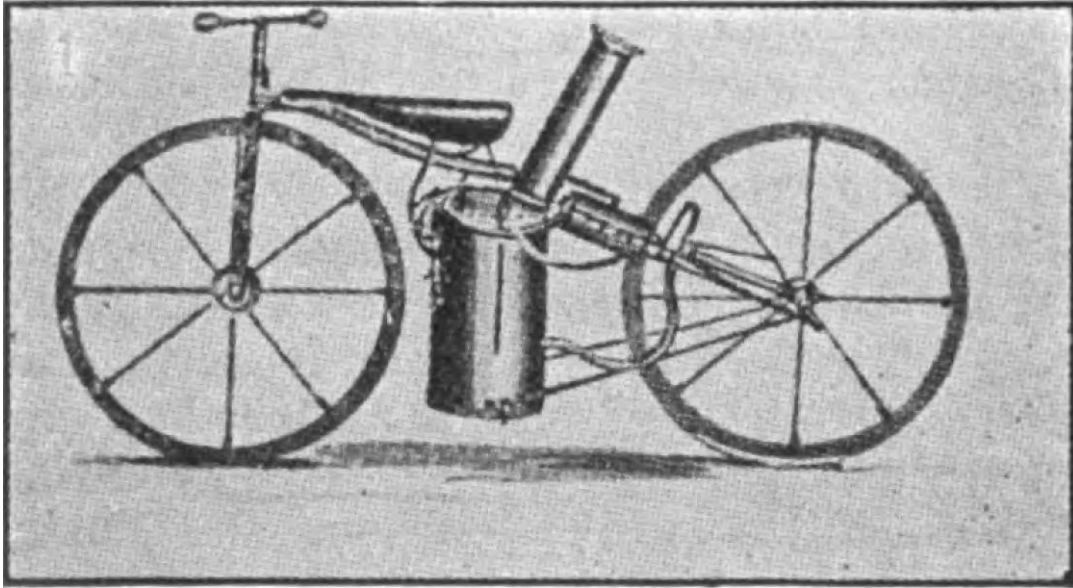

MOTOSİKLET: İLK MODELLERİ BUHARLA ÇALIŞIRDI

Dünyanın ilk motosikleti, 1868’de buhar makinesiyle çalıştırıldı. İlk benzinli motosiklet üç tekerlekliydi ve günümüzdeki formuna 1894’ten sonra kavuştu.

Motosikletler, İçten Yanmalı Motor Sayesinde Cazip Hale Geldi

İlk motosiklet, ABD’de 1868’de S. H. Roper tarafından bir bisiklete küçük bir buhar makinesi takılarak yapıldı. Roper, motosikleti yapmadan önce bir dikiş makinesi icat etmiş ve motosikletin ardından da buharlı bir otomobil yapmıştı. Roper, buharlı motosikleti yıllar içinde geliştirdi ve 1896’da en son modeliyle yaptığı hız denemesinde saatte 64 kilometre hıza ulaştı. Ancak Roper, Boston’da Charles Nehri üzerinden Harvard Üniversitesi’ne ulaşan köprüde maksimum hıza çıktığında kaza yapıp öldü. Roper ile aynı tarihlerde, buhar makineli motosiklet yapan mucitlerden biri de Parisli bir demirciydi. Buharlı motosikletler fazla tutulmadı ve daha sonra içten yanmalı motorlar ortaya çıkınca, 1884’te benzinli motosiklet icat edildi. İngiltere’de E. Butler’ın 1884’te yaptığı ilk benzinli motosiklet üç tekerlekliydi. Bu motosiklet, Londra’daki Uluslararası Mucitler Fuarı’nda halka tanıtıldı. Almanya’da G. Daimler, bir arkadaşıyla birlikte 1885’te Almanların ahşap bisikletine içten yanmalı motor takarak ilk benzinli ahşap motosikleti üretti. Benzinli motosikletler, buharlı olanlardan daha kullanışlı ve hafif olduğu için talep arttı. Almanya ve İngiltere’de, ardından da ABD’de motosiklet fabrikaları kurulmaya başlandı.

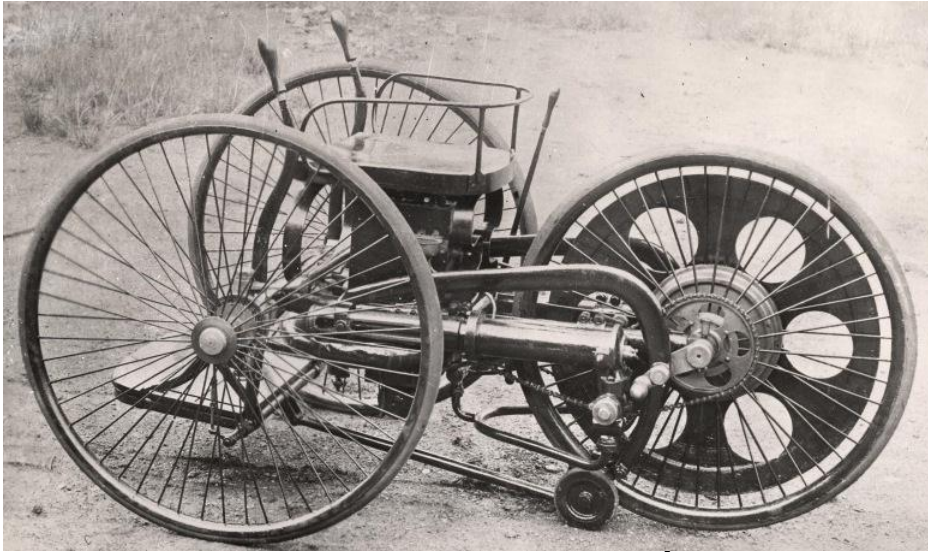

Buharla çalışan ilk motosiklet (1868-ABD)

Motosiklet Sayısı I. Dünya Savaşı Sırasında Arttı

Birinci Dünya Savaşı öncesinde, bazıları günümüze kadar üretime devam eden çok sayıda motosiklet fabrikası ortaya çıktı. Bisiklet üreticileri de bisikletlerine içten yanmalı motor takıp motosiklet üretmeye başladı. İlk fabrikalardan biri

1894'te Almanya'da kuruldu ve Hildebrand & Wolfmüller motosikletlerini üretti. İki silindirli, 1489 cc hacimli ve 4 zamanlı motora sahip olan bu motosiklet, döneminin en güçlü ve en pahalı motosikletiydi. Pahalı olduğu için bu motosikletten sadece 2000 adet üretilebildi. Almanlar, I. Dünya Savaşı'nın ardından bu fabrikayı kapattı. İngiltere'de bulunan Royal Enfield adlı bisiklet fabrikası, Belçika'dan ithal ettiği motorları kendi bisikletlerine takarak motosiklet üretmeye başladı. Bu motosikletler, I. Dünya Savaşı sırasında modifiye edilerek İngiliz ordusu için üretildi. Bazı motosikletler makineli tüfek, bazıları ise sedye taşıyacak şekilde tasarlanmıştı. İngiliz ordusunun talebi üzerine, motosiklet motorlarının hacmi iki katına çıkartılarak güçlendirildi ve iki silindirli olarak üretildi. İngiltere'de bisiklet üreten bir Alman göçmeni, Triumph adlı şirketini büyüttü ve ilk motosikletini 1902'de satışa sundu. İngiliz ordusu, I. Dünya Savaşı sırasında Triumph şirketine motosiklet siparişi verdi. Triumph fabrikası, İngilizler ve diğer İtilaf Devletleri için 30 bin adet askeri motosiklet üretti. ABD'de ilk Harley-Davidson motosikleti, 1904'te üretildi. ABD I. Dünya Savaşı'na girince, Harley-Davidson fabrikasından ABD ordusu için 15 bin adet motosiklet satın aldı.

Benzinle çalışan ilk motosiklet (1884-İngiltere)

Motosiklet, 1930-1955 Döneminde Dünyaya Yayıldı

Birinci Dünya Savaşı sona erdiğinde, ABD'de ve tüm dünyada en çok satılan motosiklet Harley-Davidson idi. Yaklaşık 70 ülkede satış temsilciliği olan Harley-Davidson, en fazla üretilen motosiklet unvanını 1930'da Almanların DKV motosikletine kaptırdı. Almanlar, BMW marka motosikleti 1923'te üretmeye başladı. Almanların diğer tanınmış markası olan NSU motosikletleri, 1901'de üretilmeye başlandı. Binlerce NSU motosikleti, II. Dünya Savaşı sırasında Alman askerleri tarafından kullanıldı. Almanya, savaşta yenilince çoğu fabrika gibi NSU motosiklet fabrikası da bombalanmış olduğu için uzun süre

Üretim yapamadı. Alman ekonomisi düzelmeye başlayınca, NSU motosikletlerinin üretimine yeniden başlanıldı. Kısa sürede NSU'nun üretimi artırıldı ve 1955-1959 yılları arasında dünyanın en çok satılan motosikleti oldu. Bu motosiklet, saatte 322 kilometre hıza ulaşan ilk motosiklet oldu. NSU motosikleti, 4 kez dünya motosiklet hız rekoru kırdı. NSU motosikletleri, 1930'lu yıllarda Türkiye'ye de satıldı. ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi'nde bu motosikletlerden; biri 1931, diğeri 1933 model olan iki NSU motosiklet ile 1958 model bir BMW motosiklet sergilenmektedir. İkinci Dünya Savaşı sona erince, ülkelerine geri dönen ve işsiz kalan ABD askerlerinin bazıları, ordudaki arkadaşlarıyla birlikte motosiklet kulüpleri kurdu. Bunlar arasında adı en çok bilinen kulüp, Cehennem Melekleri Motosiklet Kulübü oldu. Bazı yeleri yasa dışı işlere bulaşan bu kulübü konu alan ve başrolünü 1954'te Marlon Brando'nun oynadığı The Wild One adlı bir sinema filmi çevrilmişti.

1931 Model NSU marka Alman motosikleti (ODTÜ Bilim ve Teknoloji Müzesi)

nce Japonya ve Sonra Hindistan, Motosiklet Piyasasına Hakim Oldu
Avrupa ve ABD, uzun süre dünyada en çok satılan motosikletleri üretti. NSU motosikleti 1959'a kadar en çok satılan motosikletti, ancak o tarihten sonra Japonların ucuz ve kaliteli Honda motosikleti piyasaya hakim oldu. Honda 1948'de üretilip tüm dünyaya yayılınca Japonlar; 1950'lerde Suzuki, Kawasaki ve Yamaha motosikletlerini de üretmeye başladı. Honda, 2008 Nisan'a kadar "1958 Honda Super Cub" modelinden 60 milyon adet motosiklet sattı ve bu sayıyla dünya rekoru kırdı. Günümüzde Afrika ve Asya lkelerinde, motor hacmi 300 cc'den daha küçük olan ucuz motosikletler çok talep görüyor. Motorları küçük hacimli olan bu motosikletlerin çoğu Hindistan'da üretiliyor. Son yıllarda, Hindistan, bu tür motosiklet üretimine ağırlık verdiği için dünyada

en fazla motosiklet satan ÷lke oldu. Hindistan'ın en çok motosiklet üreten şirketlerinden; Hero MotoCorp, Bajaj ve TVS Motors en tanınmış üreticilerdir.

Bazı motosiklet üreticileri, geleceğın motosikletlerini tasarlamaya başladı. Elektrikle çalışan motosikletler çok gelişti ve hız rekorları kırmaya başladı.

Prof. Dr. Ural Akbulut
ODTÜ Kimya Bölümü

Tarihte bugün
5 Aralık 1492: Christopher Columbus, Amerika kıtası
kıyısındaki Hispaniola Adası'na (Haiti) ayak bastı